

Verslag Rekeningencommissie

Datum vergadering	:	30 mei 2022
Commissievoorzitter	:	D.G. Heijnen
Commissie adviseur	:	Mw. J. Faber
Telefoonnummer/e-mail	:	06-29678433/ jesca.faber@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter	D.G. Heijnen	
Commissie adviseur	Mw. J. Faber	
5 Leden van de commissie	D66	mw. A.C. Kapitein
	GroenLinks	W. Dulfer
	PvdA	J.J. Carton
10 Gedeputeerde(n):	J. Olthof (PvdA)	
Ambtelijke ondersteuning	mw. E. de Koekkoek, mw. M. Luimstra, de heren P. Brouwer, S. Ibrahim, M. Braam-Scholten, A. Meijer, A. Roosendahl.	
Publiek Belang Accountants	M.E. Dubbelman en R.D.H. Killeen	
15 Notulist	Moneypenny / mw. I.L. Vos	

1. Opening

- 20 De **voorzitter** opent de vergadering van de Rekeningencommissie en verwelkomt de aanwezigen en in het bijzonder de heren Killeen en Dubbelman van Publiek Belang Accountants en mevrouw Faber, als nieuwe commissie adviseur. Gedeputeerde Olthof is namens gedeputeerde Pels aanwezig.

2. Mededelingen

- 25
- De heer Bierhuizen (concerncontroller) is wegens vakantie afwezig.
 - De heer Hartog blijft deelnemen aan de Rekeningencommissie, maar dan namens de fractie van JA21.
 - Eerder is vanuit de accountant een melding gedaan over meerkosten in verband met de SISA in
 - 30 de jaarcontrole. Alle leden zijn akkoord gegaan met de meerkosten die het controleren van meer SISA-regelingen met zich meebrengt.
 - Aan de commissie zijn twee conceptstukken voorgelegd met betrekking tot de aanbesteding van de accountantsdiensten, waarop feedback is gegeven. De op basis van de feedback aangepaste stukken zijn geagendeerd voor het besloten deel van deze vergadering.
 - 35 De Beoordelingscommissie wordt vanuit de Rekeningencommissie vertegenwoordigd door de leden Dulfer, Carton en Heijnen.

Pagina 2

- Mevrouw **De Koekoek** deelt mee dat de Eerste Kamer op 31 mei 2022 zal stemmen over de invoering van een rechtmatigheidsverantwoording. De exacte invoeringsdatum is nog niet bekend. De commissie BBV bepaalt de verslagleggingsregels. Uitleg is gegeven. De kans bestaat dat per 1 januari 2023 een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarcontrole moet worden opgenomen. Deze organisatie is daarop voorbereid.
- Afhankelijk van het besluit in de Kamer komt te zijner tijd een beleidsstuk naar Provinciale Staten, op basis waarvan keuzes gemaakt moeten worden. Het voorstel is om het beleidsstuk eerst in de Rekeningencommissie te bespreken alvorens het aan Provinciale Staten wordt voorgelegd. De Rekeningencommissie vindt het een goed voorstel en besluit het beleidsstuk inzake de rechtmatigheidsverantwoording te agenderen voor september 2022 (**Actie**).

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld

4. Vaststellen verslag 16 december 2021

Naar aanleiding van het verslag merkt mevrouw **Kapitein** op dat het voorstel was om de beleidsindicatoren in de begroting mee te nemen. De Rekeningencommissie heeft verzocht om al eerder een stuk over beleidsindicatoren, ter bespreking, voorgelegd te mogen krijgen. Mevrouw Kapitein is benieuwd of de Rekeningencommissie op de hoogte worden gesteld van wijzigingen voordat die in de begroting worden verwerkt.

Mevrouw **Luimstra** antwoordt dat in de begroting 2022 reeds een slag is gemaakt met indicatoren. Mevrouw **Kapitein** merkt op dat bij de behandeling van de begroting 2022 is opgemerkt dat het nog een stap verder kan in de ontwikkeling van de indicatoren. Het onderwerp zou kunnen worden geagendeerd voor de Rekeningencommissie in september.

Mevrouw Luimstra zegt toe dat in september gepresenteerd kan worden wat er ten aanzien van beleidsindicatoren gewijzigd is. Mochten er dan nog aanvullende wijzigingen wenselijk zijn dan zal het wellicht niet meer lukken om deze mee te nemen in de begroting 2023. Die informatie kan wel worden meegenomen in de jaarrekening.

Mevrouw Kapitein wijst nog op de verbeterslag ten aanzien van de beleidsindicatoren, die door de griffie zelf moet worden gemaakt. In Programma 1 staan namelijk nog activiteiten in plaats van beleidsindicatoren (**Actie**)

De voorzitter concludeert dat het onderwerp Beleidsindicatoren zal worden geagendeerd voor de vergadering van de Rekeningencommissie in september 2022 (**Actie**)

Het verslag van 16 december 2021 wordt ongewijzigd vastgesteld.

5. Voordracht Jaarstukken 2021 en Rapport van Bevindingen accountant

De **voorzitter** verwijst naar de bestuurlijke reactie van Gedeputeerde Staten van 25 mei jl., welke aan de jaarstukken is toegevoegd.

Het doel van de behandeling vandaag is om advies uit te brengen aan de commissie EFB, ter doorgeleiding van de voordracht naar Provinciale Staten. De Jaarstukken 2021 worden in juni 2022 in de vakcommissie(s) aan de orde gesteld.

De heer **Killeen** licht toe dat de jaarcontrole 2021 is uitgevoerd en dat volgens schema tot een afronding is gekomen. Er was sprake van een goede voorbereiding binnen de organisatie. De

Pagina 3

85 rapportage is compact, net als de toelichting. In de rapportage zijn aandachtspunten naar voren gebracht, welke nauwelijks zijn veranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. De Provincie bevindt zich op het goede spoor met betrekking tot de interne controle, verslaglegging en interne beheersing van de organisatie om te komen tot een betrouwbaar financieel verslag. De processen daaronder zitten goed in elkaar.

90 Er is sprake van een verbetering van de IT-omgeving. Op enkele punten na steekt de IT omgeving goed in elkaar. De IT-omgeving blijft kwetsbaar voor hacken, maar de Provincie voldoet aan de veiligheidseisen.

Onderdelen die de aandacht verdienen zijn:

- 95 – Europese aanbestedingen. De naleving van richtlijnen is in het afgelopen jaar weggezaakt. De omvang van onrechtmatigheden ten opzichte van voorgaand jaar is iets toegenomen, maar blijft binnen de geldende marges. Het is van belang om goed te kijken naar het beleggen van verantwoordelijkheden en monitoring. De accountant vraagt hier aandacht voor.
- 100 – Incidentele baten en lasten: Meer inzicht in incidentele baten en lasten is belangrijk om te weten of er een structureel evenwicht in de begroting is. Het is interessant om in de bijlagen te kijken hoe het resultaat is samengesteld. Maak onderscheid tussen incidenteel en structureel in dat overzicht. Het is een belangrijke indicator voor de hardheid van resultaten.

105 In het kader van verbeterpunten zal de organisatie vanuit of na de jaarrekeningcontrole kijken naar mogelijkheden voor data analyse. Informatie vanuit data analyse kan helpen bij het effectueren van de jaarrekeningcontrole 2022.

Tot slot doet de accountant nog een oproep tot matiging. De Jaarrekening is weer gegroeid met 50 pagina's. Men kan zich afvragen of een Jaarrekening van meer dan 300 pagina's wenselijk is.

110

Statenlid **Dulfer** bedankt voor de heldere toelichting. De baten omvatten het Provinciefonds en de opcenten. Daarnaast zijn er wat incidentele baten. Het gaat over verhoudingen. Hoe volumineus is Incidentele baten, of is het marginaal?

115 De accountant deelde complimenten uit over de aangeleverde informatie en de samenwerking met de organisatie. Als een vergelijking wordt gemaakt met andere provincies of overheden, hoe doet Provincie Noord-Holland het dan?

120 De heer **Carton** spreekt dank uit voor de toelichting en het heldere verslag. Opvallend is dat de genoemde aandachtspunten eerder niet aan de orde kwamen. Kan de accountant dit nader uitleggen?

Mevrouw **Kapitein** sluit zich aan bij de dankwoorden, welke zij ook wil richten aan de organisatie en de accountant.

125 Hoe kan het dat er onvoldoende kennis aanwezig is in de organisatie over Europese aanbestedingen? Is instructie niet beter dan het doen van een onderzoek?

De organisatie maakt zaken lijnverantwoordelijk. Hoe wordt het geborgd in de lijnorganisatie? Hoe verloopt de escalatie? Waar ligt de grens dat het niet goed gaat?

In het najaar van 2022 zullen de procesbeschrijvingen worden beoordeeld. Wat is de verwachting wat hieruit komt?

130 Als suggestie voor het compacter maken van de jaarrekening geeft mevrouw Kapitein mee om alle tekst over plannen (zie o.a. pagina 152) weg te laten. In een Jaarrekening wordt immers teruggeblikt en niet vooruit gekeken. Daarnaast omvat de Jaarrekening veel algemene teksten en uitgangspunten

Pagina 4

per programma. Deze zijn ieder jaar hetzelfde. Te overwegen valt om deze teksten in een apart document op te nemen.

135 In de brief van Gedeputeerde Staten (pagina 5) ontbreken de beleidsuitgangspunten ten aanzien van lokale heffingen. Waar is de verwijzing naar de betreffende documenten?

Volgt er nog een vervolgonderzoek naar onderschrijdingen?

Over de bevindingen (pagina 7) vraagt mevrouw Kapitein wat er nog moet gebeuren om een systeemgerichte controle te realiseren.

140 Wanneer komt een indicatie van de urenbesteding beschikbaar?

Wordt door het accountantskantoor gewerkt volgens het principe van Social Return?

In deze Jaarrekening ontbreekt actuele informatie van negen verbonden partijen. Hoe gaat de organisatie om met die negen partijen? Wanneer volgt een update? Is het een idee om alle

verbonden partijen die geen dividend uitkeren bijvoorbeeld in een apart tijdsschema op te nemen

145 voor het aanleveren van hun jaarstukken?

De heer **Heijnen** sluit zich eveneens aan bij alle dankwoorden. Het is fijn dat er sprake is van een goede samenwerking en dat zaken nog weer beter op orde zijn. De vraag die hieruit voortvloeit is of de basis op orde is.

150 Graag sluit de heer Heijnen zich aan bij de suggestie van mevrouw Kapitein voor het matigen van het aantal pagina's van de Jaarrekening.

Op pagina 137 van de Jaarrekening zijn de Overige risico's niet gekwantificeerd. Hoe problematisch is het?

De heer Heijnen is van mening dat de bestuurlijke reactie op de bevindingen ten aanzien van de

155 incidentele baten nogal matig is. Hoe serieus is dit probleem?

De heer **Killeen** zegt over Incidente baten en lasten dat de baten overzichtelijk zijn. Er zijn naast de inkomsten uit het Provinciefonds en de opcenten ook kleinere stromen, zoals grondtransacties en de verkoop van panden. Daarnaast zijn er nog reserveonttrekkingen en dotaties. De mutaties in

160 reserves heeft de Provincie in eigen hand.

In het kader van benchmark staat Provincie Noord-Holland inmiddels bovenaan op 'het lijstje'. De Provincie kwam van ver. Verbeterpunten zijn goed opgepakt, mede op basis van het project Financiële Hygiëne. Op onderdelen kan het altijd nog beter. De Verbijzonderde Interne Controle is

165 van een hoog niveau. Het is belangrijk om dat niet te laten varen.

Een aandachtspunt dat eerder nog niet aan de orde kwam betreft de aanbestedingen.

Op de vraag of een instructie niet beter is dan een onderzoek antwoordt de accountant dat er heldere regels zijn. Echter de wetgeving is weerbarstig en voer voor discussie. Ruimte voor interpretatie is er zeker.

170 Zijn de primaire reguliere baten geborgd in de lijnorganisatie? De vormgeving is niet eenvoudig. Het vraagt om alertheid. Continue alert zijn, vraagt nogal wat van de organisatie.

Beleidsuitgangspunten en de verwijzing naar relevante stukken: De accountant stelt voor om hiervoor, na afronding van de controle, rond de tafel te gaan zitten. De verwijzing is niet relevant

175 voor het vaststellen van de Jaarrekening.

De tendens is dat het aantal onderschrijdingen minder wordt, maar het gaat nog steeds om een bedrag van tientallen miljoenen euro's.

De Systeemgerichte controleaanpak is geen doel op zich. Het is doorgaans de meest efficiënte controleaanpak, maar klopt dat ook voor deze organisatie? De invoering stelt eisen aan het testen

- 180 van systemen. Dat is tijdrovend. Data-analyse is gegevensgericht werken. Gegevens gericht werken met steekproeven in combinatie met data-analyse voldoet .
De urenbesteding volgt in het definitieve rapport. De urenbesteding is goed in lijn met de gebudgetteerde tijd, los van het SISA-meerwerk.
- 185 De heer **Dubbelman** vertelt dat Publiek Belang Accountants bij aanvang van de samenwerking direct heeft aangegeven niet te kunnen werken volgens het principe van Social Return. Wel is een stageplek gecreëerd voor een Mbo-leerling, welke stage succesvol is afgerond. De stagiaire volgt nu een vervolgopleiding op het Hbo.
- 190 De heer **Killeen** vervolgt de beantwoording van vragen met de melding dat de Provincie de basis zeker op orde heeft als het gaat over interne beheersing.
Overige risico's zijn majeur en niet te kwantificeren. Overige risico's liggen in de toekomst besloten. Er zijn geen voorzieningen voor te treffen. Het noemen ervan is niet meer dan mogelijk is.
- 195 De heer **Meijer** geeft aan dat een onderzoek naar aanbestedingen zeker een toegevoegde waarde heeft. Het onderzoek vindt plaats middels een vorm van interne controle en wordt wellicht ook uitgevoerd op andere onderdelen van het proces.
Het ketenproces moet nog nader worden uitgewerkt. Diverse directies binnen de Provincie moeten onderling samenwerken. Dat vraagt om afstemming over wie in de keten verantwoordelijk is voor
200 wat. Zaken moeten op elkaar aansluiten.
Bij de verwijzing naar documenten met betrekking tot lokale heffingen speelt de Legesverordening een belangrijke rol.
- Mevrouw **Luimstra** bedankt voor de suggestie om onderwerpen te schrappen uit de Jaarrekening. De
205 suggestie wordt meegenomen. Plannen horen niet in een jaarrekening.
Bij de incidentele baten en lasten is het belangrijk om scherp te hebben wat incidenteel en wat structureel is. Naar aanleiding van de bevindingen zal in het proces worden bekeken hoe scherper kan worden gemonitord en naar het labelen van incidenteel en structureel.
Om tot een volledigheid van baten te komen moet een ingewikkeld proces worden doorlopen. Het is
210 een lijnverantwoordelijkheid. Afdeling Financiën is de ketenregisseur. Het is een project in de Uitvoeringsagenda als vervolg op het project Financiële Hygiëne. Financieel adviseurs halen op bij budgethouders wat er speelt. Er gebeurt zeker al iets op dat gebied.
Procesbeschrijvingen: Niet alles kan tegelijk worden opgepakt. Eén en ander gebeurt in afstemming met de accountant, zoals bijvoorbeeld de volledigheid van baten en het verplichtingenproces. De
215 organisatie houdt processen bij en update deze waar nodig.
Vanuit de verbonden partijen is dit jaar meer informatie gekomen dan vorig jaar. Mochten er voor 4 juli 2022 (PS-vergadering) nog jaarverslagen van verbonden partijen binnenkomen dan worden die nog verwerkt. Het heeft niet de voorkeur om deze informatie op te nemen in een apart document.
- 220 Mevrouw **Kapitein** vraagt over de lijnverantwoordelijke of er een Governance- of escalatiemodel is. Mevrouw **Luimstra** stelt dat het niet voor komt dat een manager weigert om zijn of haar verantwoordelijkheid te nemen. Het betreft meestal onwetendheid of onbekwaam zijn. Door middel van budgethoudergesprekken komt men er doorgaans wel uit. Zo niet dan volgt escalatie naar een directeur of de directie.

Statenlid **Dulfer** verwijst naar de onderschrijdingen in de afgelopen jaren. Provinciale Staten hebben Gedeputeerde Staten daarover aan de tand gevoeld. Onderschrijdingen komen nu onder 10% uit. Moet het wat de accountant betreft nog beter?

230 De heer **Killeen** antwoordt dat de marge niet in een percentage uit te drukken is. Echter, onderschrijdingen van 40 miljoen euro ten opzichte van de lasten is wel een relevant bedrag. Zou scherper worden begroot dan is de kans groot dat het college ook eerder terug moet naar Provinciale Staten voor een aanvullend krediet. Dat gebeurt wel bij andere organisaties. Deze provincie heeft een beperkt aantal begrotingswijzigingen.

235 De **voorzitter** concludeert dat de Rekeningencommissie kennis heeft genomen van de toelichting van de accountant op het Rapport van Bevindingen. Vragen zijn afdoende beantwoord. De Rekeningencommissie brengt een positief advies uit aan de commissie EFB.

240 De heren Killeen en Dubbelman worden bedankt voor hun toelichting en het beantwoorden van vragen, waarna zij de vergadering verlaten.

6. **Opening besloten vergadering**
7. **Aanbesteding accountantsdiensten 2023**
8. **Sluiting besloten vergadering**

245

9. **Rondvraag**

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

- 250 10. **Sluiting vergadering**

De **voorzitter** sluit de vergadering om 17.49 uur.